

Kosten Sonata ruim gecompenseerd

De veilingprijs is vaak de graadmeter voor het succes van een ras, maar kostprijs, productie, kwaliteit en sortering zijn minstens zo belangrijk. In dat geval wint het aardbeiras Sonata van Elsanta.

WIM AALBERSBERG
Fresh Forward

Bij de uiteindelijke keus voor een bepaald ras spelen de bedrijfseconomische aspecten van dat ras een belangrijke rol. Bij nieuwe rassen zijn deze aspecten van tevoren meestal slecht in te schatten. Eerst moet een passende teeltmethode voor zo'n ras worden ontwikkeld en moet het bewijzen dat het onder diverse omstandigheden een goed product kan leveren. Pas daarna komen bedrijfseconomische aspecten als verschillen in kosten en opbrengsten in beeld. Dat geldt ook voor aardbeirassen.

MEER KWALITEIT, MINDER ARBEID

Het aardbeiras Sonata wordt niet alleen geteeld om het mooie uiterlijk en de goede smaak. Uit proefresultaten die gedurende de laatste jaren in Europa zijn verzameld blijkt Sonata gemiddeld 15 procent meer klasse I te produceren dan Elsanta. Dat komt omdat het aandeel misvormde of kleine vruchten duidelijk kleiner is. Een ander voordeel is dat de oogst minder tijd vraagt doordat er minder kromme vruchten zijn, waardoor het sorteren sneller gaat. De vruchten komen bovendien gemakkelijk los van de plant. De betere plukprestatie kan soms oplopen tot meer dan 25 procent.

Geen kromme vruchten betekent lagere arbeidskosten en een beter rendement.

HOGERE PLANT- EN AFZETKOSTEN

Het ras heeft ook nadelen. Zo is het plantmateriaal iets duurder dan dat van Elsanta en de aardbeien moeten echt op tijd worden geplukt. De afzetkosten zijn ook hoger, maar dat geldt in principe voor alle nieuwe rassen. Die kosten zijn nodig om een markt voor het ras te ontwikkelen.

Wat betekent een en ander nu uiteindelijk voor het saldo van een teelt Sonata? In het kader staat een overzicht voor een doorsnee vollegrondsteelt in de zomer. Daarbij is uitgegaan van een plukprestatie die 10 procent hoger is dan bij Elsanta. Verder zijn proefgegevens over het grotere aandeel klasse I en de hogere plantprijs doorberekend. Het saldo per kilo aardbeien is 15 cent hoger dan bij Elsanta. Daarbij is niet meegerekend dat Sonata vaker in een topsegment (bijvoorbeeld Exquise) belandt en om die reden gemiddeld een nog betere prijs kan halen.

Met een saldo van 15 cent per kilo vormen de extra afzetkosten geen probleem. Stel dat die kosten 5 cent per kilo zijn, dan blijft nog 10 cent per kilo over. Dat is bij een productie van 20 ton per hectare goed voor 2 duizend euro meer.

Deze hiervoor gebruikte cijfers zijn gebaseerd op gemiddelden die niet voor alle bedrijven en in alle gevallen van toepassing zijn. Kostenposten kunnen tussen bedrijven nou eenmaal sterk verschillen. Telers moeten daarom voor hun eigen situatie uitrekenen hoe de keus voor een ras uitpakt voor hun portemonnee. De veilingprijs alleen is daarvoor geen goede maatstaf. Het is wel van groot belang dat afzetorganisaties het potentieel aanwezige extra rendement van een ras voor de telers uit de markt halen. ■

Gegevens Sonata ten opzichte van Elsanta

Opbrengst klasse I	115%
Benodigde oogst-uren	90%
Financieel (cent per kilo):	
Betere productie	+ 12
Minder arbeidskosten	+ 8
Extra teeltkosten	- 5
Eventuele extra afzetkosten	- 5
Totaal	+ 10
Bij productie van 20 ton/ha	+ 2.000 euro